

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16P/24/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811212210
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3811212210.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou vo veci starostlivosti o maloletého: R. E., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - OSV, dieťa rodičov - matky: Z. E., rod. S., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom D. W./XX, Partizánske, zast. JUDr. Ivanou Magdolenou - Joríkovou, advokátkou so sídlom Partizánske, Hrnčírikova 1/B a otca: Bc. Q. E., nar. X.X.XXXX, bytom C., C. XXX/XX, zast. JUDr. Silviou Bartkovou, advokátkou so sídlom Legionárska 14, Trenčín, o návrhu rodičov o rozhodnutie súdu v prípade nezhody rodičov podľa § 35 Zák. o rodine o návšteve základnej školy maloletým, takto

rozhodol:

Návrh otca zamietla.

Určuje, že počnúc školským rokom 2014/2015 bude maloletý R. E., nar. XX.X.XXXX navštevovať T. školu R. A. v S., na ulici X., S..

odôvodnenie:

Otec dieťaťa sa pôvodne podaným návrhom doručeným súdu 21.7.2011 domáhal vydania rozhodnutia súdu pri nezhode rodičov v zmysle § 35 Zák. o rodine, a to, aby súd rozhodol, že maloletý R. E., nar. XX.X.XXXX nastúpi dňa 5.9.2011 do 1. ročníka T. školy s materskou školou v C. a bude žiakom tejto školy. Zároveň navrhol, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým určí, že maloletý bude do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov žiakom 1. ročníka T. školy s materskou školou v C.. Návrh odôvodnil tým, že s matkou dieťaťa uzavreli manželstvo 27.9.2003, pričom v období rokov 2008 až 2011 maloletý navštevoval materskú školu v obci C.. V decembri 2009 matka maloletého opustila spoločnú domácnosť a nasťahovala sa do prenajatého bytu, pričom napriek nesúhlasu otca maloletého zapísala do T. školy R. A. v S.. Poukázal na to, že od narodenia maloletý vyrastá v obci C., navštevoval tam tri roky i materskú školu, má tam množstvo kamarátov, pozná prostredie, na ktoré je zvyknutý, preto s poukazom na uvedené navrhol návrhu vo veci samej i návrhu na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovieť.

O návrhu na vydanie predbežného opatrenia tun. súd rozhodol uznesením č.k. 16P 24/2011-36 z 19.8.2011 tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Proti citovanému rozhodnutiu podal odvolanie otec dieťaťa, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6CoP 61/2011-62 z 25.10.2011 tak, že uznesenie okresného súdu v celom rozsahu potvrdil. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia vyplýva že matka dieťaťa rešpektovala záujem dieťaťa a dieťa nastúpilo do ZŠ Bystričany, teda stav je taký, ako žiadal upraviť otec predbežným opatrením. Ďalej poukázal na to, že prebieha konanie o výkone rodičovských práv a povinností pod spis. zn. 13P 396/2011 ako aj konanie o rozvod manželstva pod spis. zn. 5C 134/2011, v ktorých bude predmetom dokazovania a posúdenia otázky, akým spôsobom budú upravené pomery rodičov k dieťaťu.

Na pojednávaní konanom 1.3.2012 zástupkyňa otca zmenila pôvodne podaný návrh v tom smere, aby súd rozhodol, že maloletý R. bude žiakom T. školy s materskou školou v C., súd zmenu návrhu v zmysle prednesu zástupkyne otca v celom rozsahu pripustil.

Matka dieťaťa s podaným návrhom otca nesúhlasila. Na pojednávaní konanom 1.3.2012 uplatnila vzájomný návrh, a to aby súd rozhodol, že súd dáva za otca súhlas na rozhodnutie matky o návšteve školy maloletým dieťaťom. Matka dieťaťa uviedla, že s maloletým býva v S. od mája 2011, pričom maloletý s ňou žije prevažnú časť do mesiaca, a napriek tomu maloletého musí voziť do školy z S. do C.. Maloletý je z cestovania unavený, cesta autom trvá 15-20 minút, pokiaľ je maloletý v školskej družine, vracajú sa domov o 16.00 hodine. Uviedla, že pracuje v X., pričom C. sú vzdialené ešte od Oslian ďalších približne 10 km. Poukázala na to, že maloletý by mal v Základnej škole v S. viac záujmových krúžkov a väčšiu možnosť vykonávania záujmových aktivít ako v C.. Na ústnom pojednávaní konanom 27.2.2014 zástupca matky zmenil podaný vzájomný návrh, a to tak, aby súd rozhodol, že počnúc školským rokom 2014/2015 bude maloletý žiakom T. školy R. A. v S., na ulici X.. Súd zmenu vzájomného návrhu zo strany zástupcu matky dieťaťa v celom rozsahu pripustil na pojednávaní dňa 27.2.2014. Zástupca matky po vykonanom dokazovaní poukázal na to, že napriek tomu, že maloletý tri týždne do mesiaca býva u matky, matka ho musí každý deň voziť do školy resp. chodiť do školy do C. autobusom. Mesačne takto maloletý musí absolvovať 365 km. Maloletý tým, že stráca čas cestovaním, skracuje sa mu nielen príprava do školy, ale aj nezostáva mu čas na budovanie vzťahov s kamarátmi v S.. Maloletý môže navštevovať futbalový klub i v Partizánskom, kde má i viacero možností venovať sa hokeju, floorbalu, basketbalu a iným rôznym i umeleckým aktivitám. Poukázal na to, že rodičia naďalej medzi sebou nedokážu komunikovať bez problémov, poukázal na závery znalca Mgr. H., ktorý doporučil, aby maloletý navštevoval školu v mieste bydliska rodiča, u ktorého bude v starostlivosti prevažnú dobu, preto s poukazom na všetko uvedené navrhol vzájomnému návrhu v celom rozsahu vyhovieť a návrh otca v celom rozsahu zamietnuť.

Zástupkyňa otca po vykonanom dokazovaní poukázala na to, že závery znalca Z. H. sú dva roky staré, pričom znalec S. X. na strane 16 jeho znaleckého posudku uviedol, že maloleté dieťa nemá istotu v rodičoch, ktorí sa vo svojich názoroch rozchádzajú, ale má aspoň istotu v spolužiakoch, pretože v škole si našiel istých kamarátov, kde má teda sociálne zázemie. Poukázala na to, že otec pracuje v M. H. N., čo je opačným smerom od C. na S., vzdialenosť z C. do M. H. N. predstavuje 15,9 km a vzdialenosť, keby mal otec voziť maloletého z C. do S. a z S. ísť do M. H. N. predstavuje 21,3 km. Otec má fixnú pracovnú dobu, pričom začiatok je o 6.45 hod a ak by maloletého vozil do ZŠ S., v žiadnom prípade by začiatok prac. doby nestihol. Poukázala tiež na to, že firma v ktorej pracuje matka dieťaťa, sa sťahuje z obce X. do C., preto navrhla s poukazom na všetko uvedené návrhu otca v celom rozsahu vyhovieť.

Kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa po vykonanom dokazovaní navrhla vyhovieť vzájomnému návrhu matky a návrh otca zamietnuť, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že prevažnú časť mesiaca trávi maloletý v prostredí matky v S., pričom by mu malo byť umožnené, aby si vytvoril sociálnu sieť a väzbu v S. i s prihliadnutím k tomu, že maloleté dieťa sa neustále vyvíja a potrebuje si rozširovať sociálne kontakty.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, pripojenými spismi tun. súdu 13P 396/2011 a 5C 134/2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

Z pripojeného spisu tun. súdu 13P 396/2011 súd zistil, že otec dieťaťa doručil tun. súdu dňa 4.8.2011 návrh o zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov alebo do osobnej starostlivosti otca. S vecou pod spis. zn. 13P 396/2011 bolo následne spojené konanie pôvodne vedené pod č.k. 5P 32/2011, v ktorom konaní sa matka domáhala rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného. S vecou pod spis. zn. 13P 396/2011 bolo spojené i konanie pôvodne konané pod č.k. 16P 36/2011 v ktorom konaní matka žiadala nariadiť predbežné opatrenie o jej styku s maloletým dieťaťom. O návrhu rodičov na nariadenie predbežného opatrenia (otec podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia v konaní 13P 396/2011) a o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia v konaní č. 16P 36/2011 rozhodol tun. súd uznesením 13P 396/2011-36 z 20.9.2011, ktorým návrhy oboch rodičov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a zároveň nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletého R. dočasne zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že striedavá starostlivosť bude realizovaná u matky po dobu troch týždňov do mesiaca a u otca po dobu jedného týždňa do mesiaca, pričom zároveň otcovi uložil platiť výživné v nevyhnutnej miere v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Uvedené rozhodnutie nadobudlo

právoplatnosť v spojení s rozhodnutím KS v Trenčíne uznesením 5CoP 62/2011-66 z 28.11.2011, ktorý prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil. Súd následne v konaní 13P 396/2011 uznesením 13P 396/2011-183 z 31.10.2013 konanie o návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a určenie výživného zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu zo strany oboch rodičov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.1.2014.

Z pripojeného spisu tun.súdu 5C 134/2011 súd zistil, že dňa 22.8.2011 doručila matka dieťaťa tunajšiemu súdu návrh o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa. Súd po vypočutí rodičov maloletého dieťaťa v tom konaní uznesením 5C 134/2011-103 z 16.2.2012 ustanovil Z.. U. Nociara ako znalca za účelom posúdenia otázok, aký je telesný a duševný vývoj maloletého dieťaťa, aké citové vzťahy má ku svojim rodičom a naopak, ktorý z rodičov spôsobom svojho života, názormi na výchovu, osobnostnými a morálnymi vlastnosťami dáva lepšiu záruku, že sa dokáže riadne postarať o maloleté dieťa a či je v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a v akých intervaloch je optimálne, aby dieťa bolo u každého z rodičov.

Vzhľadom na uvedené zistenia súd v tomto konaní uznesením 16P 24/2011-121 z 1.3.2012 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí, za znalca ustanovil Z.. U. H. s tým, že úlohou znalca je oboznámiť sa so spisom Okresného súdu Prievidza spis. zn. 16P 24/2011 a po vyšetrení maloletého a rodičov dieťaťa v spojení so závermi znaleckého dokazovania v konaní 5C 134/2011 zodpovedať na otázky, a to ktorú základnú školu, a to Základnú školu v C. alebo ZŠ v S. chce maloletý navštevovať, akými skutočnosťami je ovplyvnené rozhodnutie maloletého navštevovať konkrétnu základnú školu, uviesť, návšteva ktorej základnej školy je podľa znalca v záujme maloletého, uviesť, či je maloleté dieťa pripravené na zmenu školského prostredia v prípade prestupu do druhej školy s ohľadom na jeho emočný a psychický vývoj a či je vzhľadom na tieto skutočnosti schopný prispôbiť sa tejto zmene a nadviazať nové vzťahy a uviesť, či sú vo vyjadreniach a v správaní maloletého prítomné znaky manipulácie maloletého dieťaťa, ak áno, aké. T. Z.. H. vypracoval znalecký psychologický posudok č. 23/2012 z 25.6.2012, v záveroch ktorého uviedol, že v čase psychologického vyšetrenia sa maloletý nezaoberal rozhodovaním o tom, ktorú školu chce alebo bude navštevovať. Z jeho vyjadrenia a postoja je zrejmé, že rozhodovanie o škole ponecháva na rodičov a sám na to nemá vyhranený názor ani dôvody. Ako výhodu terajšej školy uvádza, že tam chodia jeho kamaráti a má dobrú pani učiteľku, ako mierne obťažujúce uvádza len nutnosť dlhšieho dochádzania do školy v C. pri pobyte u matky. Znalec uviedol, že z vyjadrení maloletého vyplýva, že ako výhodu terajšej školy vníma to, že tam chodia jeho kamaráti a má dobrú pani učiteľku, ako mierne obťažujúce uvádza len nutnosť dlhšieho dochádzania do školy v C. v čase pobytu u matky. Rozhodovanie o škole ponecháva na rodičov, zdá sa, že sám nie je významne ovplyvňovaný názormi na túto otázku zo strany rodičov. Ďalej znalec uviedol, že z jeho zistení vyplýva, že uvádzané školy nie sú významne rozdielne, čo do zamerania alebo špecifickosti podmienok, výchovno-vzdelávacieho procesu, hodnotenia obidvoch škôl sa odvíjajú len od subjektívnych názorov posudzujúcich, preto sa znalec priklonil k názoru, že v záujme maloletého je návšteva školy, ktorej navštevovanie z praktického hľadiska poskytuje vyšší komfort pre maloletého, a to najmä z hľadiska dochádzania. V prípade, že OS Prievidza rozhodne v konaní o starostlivosti o maloletého, o zverení do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, bude vhodné, aby dieťa navštevovalo školu v mieste bydliska rodiča, u ktorého bude v starostlivosti prevažnú dobu. V prípade, že rozhodne o striedavej starostlivosti o maloletého, bude vhodné ponechať maloletého navštevovať Základnú školu v C., aby maloletý nebol vystavovaný zmene. Pokiaľ bude maloletý R. postavený pred úlohu a situáciu k prechodu na inú školu, nebude to pre neho predstavovať obzvlášť nepríjemnú záťaž. Vzhľadom k svojim adaptačným schopnostiam a komunikačným zručnostiam sa dokáže prispôbiť novej situácii a potrebe, pomerne rýchlo sa adaptovať na prostredie a kontakty novej školy. V prípade takejto zmeny je však nevyhnutné zo strany rodičov previesť túto zmenu čo najcitlivejšie vzhľadom k dieťaťu, kde obaja budú pozitívne vplyvať na maloletého v prospech tejto zmeny, poskytnú dieťaťu podporu pri zvládaní tejto situácie a nebudú to spájať so vzájomnými konfliktami či výčitkami.

Znalec Z.. H. vypracoval v konaní č.k. 5C 134/2011 znalecký psychologický posudok č. XX/XXXX z 14.5.2012, v ktorom v záveroch uviedol, že osobnosť maloletého je vo vývine, mentálny vek je orientačne na úrovni fyzického veku, myslenie je konkrétne, primerané veku, disponuje schopnosťou formulovať svoje myšlienky a výpovede, pochopenie je na priemernej úrovni. Zrejmý je živší temperament a výraznejšia tendencia k sebaapresadzovaniu. Záujmová sféra je bohatšia, prejavuje sa aj hlbší záujem o oblasti, ktorým sa venuje, vyžaduje od svojho sociálneho okolia zainteresovanie na svojich záujmoch

a činnostiach, v emočnej oblasti sa prejavuje intenzívne prežívanie pocitov, citov a situácií, ktoré aj pomerne spontánne prejavuje navonok. Aj s negatívnymi emóciami sa dokáže pomerne rýchlo vysporiadať. Správanie maloletého je živé, aktívne, výrazne podnecované emočným prežívaním, je usmerniteľné, regulácia správania je primeraná veku, telesný vývoj sa javí ako primeraný bez závažnejších odchýlok. Vo vzťahu k otcovi sa u maloletého prejavuje prirodzená potreba nasledovať otca ako mužský vzor. Vzhľadom k svojmu temperamentu je R. vzťah k otcovi emočne sýtený, aj záujem otca o syna pomáha udržiavať vzťah so synom primerane modulovaný. Maloletý sa v prítomnosti otca cíti bezpečne, styk a kontakt s ním berie na prirodzenej úrovni. V porovnaní so vzťahom maloletého k matke, prirodzene vzťah k otcovi obsahuje viac atribúty vzťahujúce sa k racionalite, čo je typické pre vzťah otec - syn. Vzťah k matke je charakterizovaný výraznejšou emočnou sýtenosťou, čo je typické pre vzťah matka - syn. Maloletý sa v tomto vzťahu cíti bezpečne, matka mu poskytuje pocit istoty a prijatia, ktoré potrebuje k svojmu zdravému osobnostnému vývinu. Správanie a rozhodnutia matky prijíma a vníma ako prirodzené. Znalec dospel k záveru, že u oboch rodičov maloletého sa preukazuje spôsobilosť riadne sa postarať o výchovu a starostlivosť pre svoje dieťa. Dieťa však má vytvorený hlbší a intenzívnejší vzťah s matkou, ktorej výchova komplexnejšie pokrýva potreby maloletého. Vzhľadom na kvalitu vzťahu dieťaťa s matkou a ostatným faktorom uvedeným v posudku, znalec dospel k záveru, že osobná starostlivosť matky je pre dieťa v tomto čase vhodnejšia ako striedavá starostlivosť oboch rodičov, je však vhodné, aby styk dieťaťa s otcom bol čo najintenzívnejší a časovo bohatý.

Vzhľadom na uvedené závery znalca a vzhľadom k tomu, že v konaní vedenom pod sp. zn. 5C 134/2011 sa v tom čase naďalej riešila otázka, ktorá mala význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, a to do starostlivosti ktorého z rodičov bude maloletý na čas po rozvode zverený, súd uznesením 16P 24/2011-176 z 23.7.2012 predmetné konanie prerušil do právoplatného skončenia konania 5C 134/2011 o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa.

Dňa 3.8.2012 zástupkyňa matky doručila tun. súdu návrh o nariadenie predbežného opatrenia, a to aby súd nahradil súhlas otca maloletého vo veci nástupu dieťaťa do 2. ročníka ZŠ R. A. v S., a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o nezhode rodičov pod č. k. 16P 24/2011. Tunajší súd uznesením 16P 24/2011-192 z 14.8.2012 uvedený návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

Proti citovaným rozhodnutiam prvostupňového súdu sa odvolala matka dieťaťa, o ktorom odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením 17CoP 109/2012-217 z 6.11.2012, ktorým uznesenia súdu prvého stupňa z 23.7.2012 a 14.8.2012 v celom rozsahu potvrdil.

Následne bol v konaní sp.zn. 5C 134/2011 vypracovaný i ďalší znalecký posudok č. 12/2013, ktorý vypracoval S.. P. X., znalec z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých z 2.5.2013, v ktorom znalec dospel k záverom, že psychická zrelosť maloletého zodpovedá zhruba jeho dosiahnutému fyzickému veku. Nemožno vylúčiť u maloletého možnosť ADHD, čo by sa mohlo prejaviť u maloletého nestálosťou, menšou schopnosťou sa koncentrovať, čo však nemá vplyv na jeho intelekt. Možnosť diagnostikovania ADHD by si vyžadovalo podrobnejšie vyšetrenie, ktoré však znalec považoval za danej situácie za nevhodné. Ohľadom vzťahov medzi rodičmi a maloletým uviedol, že každý z rodičov prezentuje dobrý vzťah k maloletému a záujem na tom, aby výchovné prostredie pre neho bolo čo najlepšie. Správanie každého z rodičov k maloletému pri priamom pozorovaní možno považovať tiež za prijateľné. V kontexte celej situácie však znalec na druhej strane vyslovil domnienku, že svojimi nezmieriteľnými postojmi a neschopnosťou sa dohodnúť, prejavujú rodičia malú empatiu ku skutočným potrebám ich spoločného dieťaťa. Toto miestami pôsobí skôr tak, že každý z nich si háji svoje záujmy voči druhému a menej sa stará o dieťa, čím vystavujú ich dieťa nepríjemnej situácii. Maloletý má dobrý vzťah k obom, je však zmätený tým, že sa títo nevedia dohodnúť, a preto sa snažil vyhovieť obom, čo sa prejavilo tým, že menil svoj názor na to, koľko by chcel byť s ktorým. Pred jedným rodičom hovoril niečo iné, než pred druhým a pod. Táto situácia pôsobila navonok až komicky, vyjadrovala však bezmocnosť dieťaťa a jeho zúfalú snahu urovnať konfliktnú situáciu medzi rodičmi. Tiež dospel k záveru, že obaja rodičia sú v zásade schopní vychovávať dieťa, každý z nich má svoje prednosti aj slabiny, nedá sa povedať, že by jeden z nich mal zjavne lepšie výchovné predpoklady ako druhý. Matka je impulzívnejšia, emočnejšia, labilnejšia, otec je zas viac zameraný na seba, na vonkajší dojem, má krehkejšie sebahodnotenie. Ohľadom starostlivosti rodičov o dieťa uviedol, že z psychologického hľadiska by bolo pre maloletého najvhodnejšie, keby v praxi zostal model, ktorý funguje už približne 3 roky, t.j. že by bol týždeň u otca a tri týždne u matky s tým, že striedanie by radšej malo radšej prebehnúť v pondelok a nie v nedeľu, aby si mohol maloletý užiť celý víkend aj u otca. V súvislosti so

ZP Z.. H. uviedol, že závery, ku ktorým dospel uvedený znalec, možno považovať za primerané, znalec súhlasí s tým, že situáciu treba posudzovať komplexne ako celok, pričom v rámci toho nemusia vždy na 100% súhlasiť aj všetky detaily. Poukázal na to, že od prechádzajúceho ZP uplynul už rok, čo je v živote dieťaťa dlhšia doba, maloletý je o niečo zrelší než bol pred rokom, takže striedavá starostlivosť vo forme ako ju navrhol znalec, by mohla byť pre maloletého akceptovateľná resp. nemala by mať na jeho vývin negatívny vplyv, za predpokladu, že rodičia zmiernia svoj konfliktný postoj. Následne súd v tom konaní rozhodol rozsudkom 5C 134/2011-288 z 17.7.2013, ktorým manželstvo rodičov rozviedol, maloletého na čas po rozvode zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo po dobu troch týždňov a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo po dobu jedného týždňa, pričom počas doby realizácie striedavej starostlivosti u matky je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú stredu tak, že si otec dieťa vyzdvihne po skončení vyučovania zo školy, ktorú maloletý navštevuje a matke ho odovzdá o 19.00 hod. v mieste bydliska matky. Súd zároveň upravil styk otca s maloletým počas letných prázdnin, vianočných prázdnin, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin v rozsahu, ako je uvedené v uvedenom rozhodnutí. Proti citovanému rozhodnutiu podala odvolanie matka dieťaťa, o ktorom odvolaní rozhodol KS TN rozsudkom č.k. 5Co 294/2013-350 z 18.12.2013 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil s tým, že výrok v časti týkajúcej sa nariadenej striedavej starostlivosti nad maloletým správne znie: súd maloletého R. E. na čas po rozvode zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu troch týždňov a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu jedného týždňa v tom ktorom mesiaci. Striedavá starostlivosť u matky bude realizovaná od 8.00 hod. od prvého pondelka v tom ktorom mesiaci po dobu troch týždňov do nedele do 16.00 hod. v tom ktorom mesiaci, striedavá starostlivosť u otca bude realizovaná od nedele po dobu jedného týždňa, kedy si otec dieťa prevezme v mieste bydliska matky o 16.00 hod. a dieťa po uplynutí jedného týždňa odovzdá v pondelok do 8.00 hod. do základnej školy, ktorú maloletý navštevuje. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.1.2014.

Zo správy zo šetrenia rodinných pomerov zo strany kolízneho opatrovníka zo dňa 4.2.2014 / č.l. 255 spisu/ súd zistil, že kolízny opatrovník 16.1.2014 vykonal návštevu v domácnosti otca a pohovor s maloletým R. z dôvodu, že obaja rodičia v prechádzajúcich telefonických pohovoroch uvádzali, že pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti dochádza v poslednom mesiaci k problémom. V decembri 2013 maloletý odmietal chodiť k otcovi, niekoľkokrát bol pobyt u otca predčasne ukončený. Obaja rodičia zhodne uvádzali, že si všimli na maloletom známky psychickej nepohody, avšak príčinu tohto stavu vidí každý z nich inde. Matka v otcovom prísnom, až nekompromisnom prístupe vo výchove a otec v nevhodnom manipulovaní maloletého matkou a jej súčasným priateľom a tiež v benevolentnom prístupe ku výchove maloletého zo strany matky. Maloletý sa v domácnosti otca správal slušne, pôsobil dospelšie, uviedol, že u otca sa má dobre, hrajú sa spolu, boli aj na výlete. Uviedol, že so súčasnou formou starostlivosti je spokojný, chce tráviť čas aj u otca aj u mamy, pretože ich má oboch rád. Striedavá starostlivosť mu vyhovuje tak, ako prebieha aj v súčasnej dobe. Na otca sa už nehnevá. Dôvod, prečo sa na neho hneval v decembri, neuviedol, chcel by tiež zostať škole v C., pretože tam má viac kamarátov ako v S.. Za C. hráva aj futbal, hrá na poste útočníka v zálohe. V škole ho najviac baví matematika, prírodoveda a nemá rád slovenský jazyk. Uviedol, že minulý týždeň dostal v škole dve poznámky, v žiackej knižke mal poznámku v znení, že úmyselne ubližuje deťom. Maloletý uviedol, že zbil nejakého prváka, ktorý ho často hnevá a provokuje. Otec sa s ním už o tom porozprával a aj po ich upozornení sľúbil, že to už robiť nebude. Pohovor s maloletým R. vykonal v neprítomnosti otca. Maloletý opakovane tvrdil, že je so súčasnou formou a spôsobom striedavej osobnej starostlivosti spokojný, ale uhýbal pohľadom a snažil sa zmeniť tému. Pri odchode sa pritulil k otcovi. Matka obýva spoločne so svojím priateľom M. N. a maloletým R. trojizbový veľkometrážny byt na sídlisku v S.. Dňa 3.2.2014 vykonal šetrenie a pohovor s maloletým v mieste bydliska matky. Maloletý sa o priateľovi matky vyjadril ako o super kamošovi, ktorý ho naučil bicyklovať a venuje sa mu. S maloletým vykonal pohovor zameraný na dôvod ich návštevy, a to aby sa vyjadril, či je spokojný v škole, ktorú navštevuje, prípadne či nemá záujem navštevovať školu v S.. Na to sa vyjadril, že by chcel chodiť do školy v S.. Upozornili ho, že nedávno u otca povedal, že je spokojný v škole, ktorú navštevuje a vtedy chcel, aby to tak zostalo. Spýtali sa ho, či má strach, že niektorý z rodičov by sa na neho mohol nahnevať, a preto sa nevie rozhodnúť. Vyjadril sa, že dúfa, že sa na neho nikto nebude hnevať, ani oco, pretože už sa rozhodol, že chce chodiť do S.. V súčasnej dobe nemôže chodiť ani na futbal do C., lebo sa im pokazilo auto a chodí do školy aj zo školy autobusom a nestíha tréningy. Keby chodil do školy v S., asi by potom aj začal hrať futbal za S.. Uviedol, že v minulosti za Partizánske hral a pozná tam aj niektorých chlapcov aj trénera. Uviedol, že v

S. ešte nemá veľa kamarátov, iba dve dievčatá z vedľajšej bytovky. Má skôr veľkých kamarátov, ako je syn susedy oproti. Maloletý uviedol, že v S. sú dve školy, on by rád chodil do tej, pri ktorej má matkin priateľ kanceláriu. Mohli by každé ráno chodiť spolu, jediný problém vidí v tom, že v čase, keď trávi týždeň u otca, otec by ho musel voziť úplne opačným smerom ako chodí do práce. Preto sa asi na neho otec bude hnevať. Ale aj tak mu to povie. Navrhli mu, že to môžu povedať oni, na čo maloletý uviedol, že to povie otcovi sám. Kolízny opatrovník uviedol, že prešetrením pomerov a vykonaným pohovorom s maloletým zistili, že maloletý prezentuje v domácnosti rodičov názor korešpondujúci s názorom rodiča, u ktorého sa práve nachádza. Maloletý sa správa a vyjadruje tak, aby ani jednému z rodičov neublížil. Snaží sa vyhovieť obom rodičom, aby neprišiel o ich priazeň. Maloletý zle znáša túto pre neho priveľkú zodpovednosť a pociť, že celé rozhodovanie je na ňom. Kolízny opatrovník uviedol, že otázka, ktorú školu by chcel navštevovať, nepredstavuje pre maloletého niečo zásadné. Ide mu o to, aby jeho rozhodnutie malo pre neho čo najmenší následky čo sa týka hnevu rodiča, ktorému nevyhoví. Do budúcnosti by mu zmena školy mohla priniesť pozitíva, napríklad nadviazanie nových rovesníckych vzťahov v mieste, kde sa bude pravdepodobne dlhodobo zdržiavať a vyrastať, v S. sa môže realizovať aj vo svojej záujmovej aktivite a to vo futbale. Podľa ich názoru v záujme maloletého je, aby navštevoval školu v mieste, kde trávi dlhší čas, a to je u matky.

Zo správy od Základnej školy s materskou školou v C. z 6.2.2014 mal súd preukázané, že maloletý si plní školskú dochádzku pravidelne, na vyučovanie sa pripravuje systematicky, rád upútava na seba pozornosť, čo spolužiakov obťažuje a tak občas dochádza ku konfliktom. Za prvý polrok šk. roka 2013/2014 prospel s vyznamenaním, chodí do školy upravený, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský klub detí. Obaja rodičia sa zúčastňujú rodičovských združení, informujú sa o prospechu a správaní dieťaťa.

Zo správy z mediálneho procesu z 5.12.2013 od JUDr. Mgr. Tatiany Štulrajterovej mal súd preukázané, že pred mediátorkou sa v neprítomnosti rodičov maloletý vyjadril, že chce ísť do školy v S., teší sa, že si nájde nových kamarátov, ocka má rád, ale nechce k nemu už chodiť. Uviedol, že od 1.1. chce ísť do školy v S.. Mediátorka uviedla, že maloleté dieťa vníma všetky nevyriešené spory medzi rodičmi a trápí sa nimi. Je mu dobre aj u otca, ale lepšie mu je s mamou, lebo u otca sa nudí, a preto sa najčastejšie hráva na počítači. Mediátorka dospela k záveru, že rodičia maloletého dieťaťa nedokážu v osobnom kontakte spolu komunikovať, aby sa navzájom neobviňovali a nevracali do minulosti.

Z potvrdenia od Futbalového klubu Dynamo C. /č.l. 267 spisu/ mal súd preukázané, že maloletý je od roku 2012 registrovaným hráčom FK Dynamo C.- mladšia prípravka, R. sa pravidelne zúčastňuje futbalových tréningov, turnajov, majstrovských a priateľských zápasov. Po dvojročnej príprave je po jesennom kole mladšia prípravka, ktorú maloletý navštevuje na prvom mieste okresnej súťaže. Otec svojho syna všestranne podporuje, pravidelne so synom navštevuje tréningy, vozí ho na zápasy, turnaje, spolu so synom navštevuje spoločenské akcie, aktívne spolupracuje s trénermi.

Z výsluchu rodičov maloletého dieťaťa súd zistil, že matka dieťaťa v súčasnosti naďalej býva so svojim priateľom i s maloletým R. v S.. Matka uviedla, že keď maloletý chodí do školy do Bystričian autobusom, strácajú veľa času cestovaním, ráno chodia na 6.00 hod na autobus a vracajú sa autobusom o 15.45 hod. a pokiaľ nestihnú, o 17.00 hod. Keď chodia autom, stáva sa, že maloletý zaspáva v aute, vracajú sa domov okolo 16.30 hod., keď má tréning i po 17.00 hodine. Uviedla, že u jej zamestnávateľa pracuje stále v X., nie je predpoklad, že by išla robiť na pobočku do C., i keby sa tak stalo, uviedla, že nikde nie je napísané, že tam bude pracovať donekonečna. Z výsluchu otca dieťaťa súd zistil, že naďalej býva v C., uviedol, že maloletý už tri roky chodí do ZŠ v C., tiež tam chodil i do MŠ. Uviedol, že odkedy začala mediácia, podľa neho je na maloletého vyvíjaný nátlak zo strany matky, maloletý je akoby mimo seba. Uviedol, že keď je maloletý u neho, teší sa do školy i na kamarátov v škole, tiež jeho kamaráti chodia k nim, keď je maloletý u neho. Tréningy maloletému končia o 16.30 hod., cesta do S. trvá max. 15 minút.

Z potvrdenia o návšteve školy od ZŠ C. z 18.7.2011 mal súd preukázané, že v školskom roku 2010/2011 maloletý R. ukončil v MŠ predprimárne vzdelávanie detí, ktoré majú jeden rok pred začatím povinnej školskej dochádzky. Z rozhodnutia ZŠ s MŠ C. z 11.5.2011 mal súd preukázané, že maloletý bol v školskom roku 2011/2012 prijatý do ZŠ s MŠ v C.. Z potvrdenia o návšteve školy od ZŠ R. Jašíka S. z 18.7.2011 mal súd preukázané, že maloletý bol v škol. roku 2011/2012 prijatý do prvého ročníka i uvedenej základnej školy v S..

Podľa § 36 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Po zhodnotení vyššie uvedeného skutkového stavu rozhodujúc o návrhu otca a vzájomnom návrhu matky o otázke ktorú základnú školu bude maloletý R. navštevovať, a to či v meste S. respektíve v obci C., dospel súd k záveru, že návrh otca, a to, aby súd určil, že maloletý R. bude žiakom Základnej školy s materskou školou v C. bolo potrebné zamietnuť a návrhu matky, aby súd určil, že počnúc školským rokom 2014/2015 bude maloletý žiakom Základnej školy R. A. v S., na ulici Obuvnícka bolo potrebné vyhovieť. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že o úprave práv a povinností rodičov k maloletému R. bolo právoplatne rozhodnuté tun. súdom v konaní 5C 134/2011, a to rozsudkom z 17.7.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. 5Co 294/2013-350 z 18.12.2013 tak, že maloletý R. bol zverený na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu troch týždňov a otec dieťaťa po dobu jedného týždňa v tom ktorom mesiaci. Zo záveru znaleckého psychologického posudku Z.. H. v tomto konaní č. 23/12 z 25.6.2012 vyplýva, že podľa názoru znalca je v záujme maloletého návšteva školy, ktorej navštevovanie z praktického hľadiska poskytuje vyšší komfort pre maloletého, a to najmä z hľadiska dochádzania, pričom znalec sa priklonil názoru, že bude vhodné, aby dieťa navštevovalo školu v mieste bydliska rodiča, u ktorého bude v starostlivosti prevažnú dobu. Podľa názoru znalca pokiaľ bude maloletý R. postavený pred úlohu a situáciu k prechodu na inú školu, nebude to pre neho predstavovať obzvlášť nepríjemnú záťaž, pretože sa dokáže prispôbiť novej situácii a pomerne rýchlo sa adaptovať na prostredie a kontakty novej školy. Znalec S.. P. X. v znaleckom posudku č. 12/13 z 2.5.2013, ktorý vypracoval v rámci rozvodového konania rodičov dieťaťa, uviedol, že závery, ku ktorým dospel znalec Z.. H., v znaleckom posudku podanom v rozvodovom konaní, možno považovať za primerané, pričom i znalec S.. X. sa priklonil k striedavej starostlivosti oboch rodičov v rozsahu matka tri týždne do mesiaca a otec jeden týždeň do mesiaca. Zo správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka z 4.2.2014 /č.l. 255 spisu/ aktuálne vyplýva, že maloletý má rád oboch rodičov, striedavá starostlivosť mu v súčasnosti vyhovuje tak, ako prebieha aj v súčasnej dobe, pričom z vyjadrení maloletého R. vyplýva, že maloletý v súčasnosti prezentuje názor chodiť do Základnej školy v S.. Súd sa stotožňuje s názorom, že maloletý sa správa a vyjadruje svoje názory i v súvislosti s návštevou školy tak, aby jednému z rodičov neublížil, preto i mení svoje stanoviská ohľadom otázky, ktorú školu by chcel navštevovať. Súd sa tiež stotožňuje s názorom kolízneho opatrovníka i vzhľadom na zistenia a závery znalcov uvedené vyššie, že otázka, ktorú školu by chcel navštevovať, nepredstavuje pre maloletého niečo zásadné, maloletému ide o to, aby jeho rozhodnutie malo pre neho čo najmenšie následky čo sa týka hnevu rodiča, ktorému nevyhovie.

Na základe uvedeného, po zhodnotení všetkého čo súd zistil v tomto konaní, dospel súd k jednoznačnému záveru, že v prospech maloletého v súčasnosti bude, ak v nasledujúcom školskom roku 2014/2015 bude navštevovať Základnú školu R. Jašíka v S., a to najmä s prihliadnutím na tú skutočnosť, že tri týždne do mesiaca býva s matkou v meste S., pričom len po dobu jedného týždňa do mesiaca sa zdržiava v obci C.. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že maloletý sa uvedenej zmene nebráni, sám ju v súčasnosti prezentuje ako jeho želanie, pričom uvedená alternatíva, a to navštevovať Základnú školu v S. bude pre maloletého podľa názoru súdu vhodnejšia nielen z hľadiska dochádzania do školy, straty času dochádzaním, ale je i v záujme rozvíjania nových aktivít a budovania si nových sociálnych kontaktov v mieste bydliska, kde sa prevažnú časť do mesiaca zdržiava, t.j. v S.. Z vykonaného dokazovania je podľa názoru zrejmé, že maloletého výraznejšou mierou zasahujú konflikty, ku ktorým neustále dochádza vo vzťahu medzi rodičmi, ako otázka, ktorú školu by mal navštevovať. Z jeho postoja je podľa názoru súdu zrejmé, že nemá v súčasnosti problém so zmenou základnej školy, bojí sa len reakcie rodiča v súvislosti s touto zmenou. Preto je na rodičoch dieťaťa, aby najmä v záujme mal. dieťaťa sa pokúsili vyjsť mu v ústrety, rešpektovať jeho názory a neodsudzovať ho za ne a aspoň zmierniť konflikty, ktoré sa neustále prenášajú i na maloletého, ktorý tým veľmi trpí. Čo sa týka argumentu zástupkyne otca ohľadom návštev futbalového klubu, ktorý maloletý navštevuje v obci C., v tej súvislosti súd udáva, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by niečo bránilo navštevovať maloletému futbalový klub v S., maloletý sa nebráni myšlienke prejsť do iného futbalového klubu. Čo sa týka námietok otca, že bude mať problémy v súvislosti s dochádzkou do zamestnania v období, keď maloletého bude mať u seba a bude ho musieť vozit' z C. do S., v tej súvislosti súd udáva, že matka maloletého doposiaľ musela taktiež riešiť svoje problémy v súvislosti so zabezpečením dochádzky

maloletého do Základnej školy v C., a to v prevažnej časti mesiaca (tri týždne do mesiaca, po dobu takmer troch rokov), pričom otec dieťaťa bude musieť riešiť tieto problémy v súvislosti so zabezpečením dochádzky maloletého len po dobu jedného týždňa do mesiaca. Podľa názoru súdu prvoradý je záujem maloletého dieťaťa, preto súd na uvedené námietky otca dieťaťa neprihliadal a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to, že počnúc školským rokom 2014/2015 bude maloletý R. E., nar. XX.X.XXXX navštevovať Základnú školu R. Jašíka v S., na ulici X., S. / súd nemôže určovať, že bude žiakom uvedenej školy, lebo rozhodovanie o prijatí do školy patrí do právomoci školy/ a návrh otca v celom rozsahu zamietol .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odst.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 odst.1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.